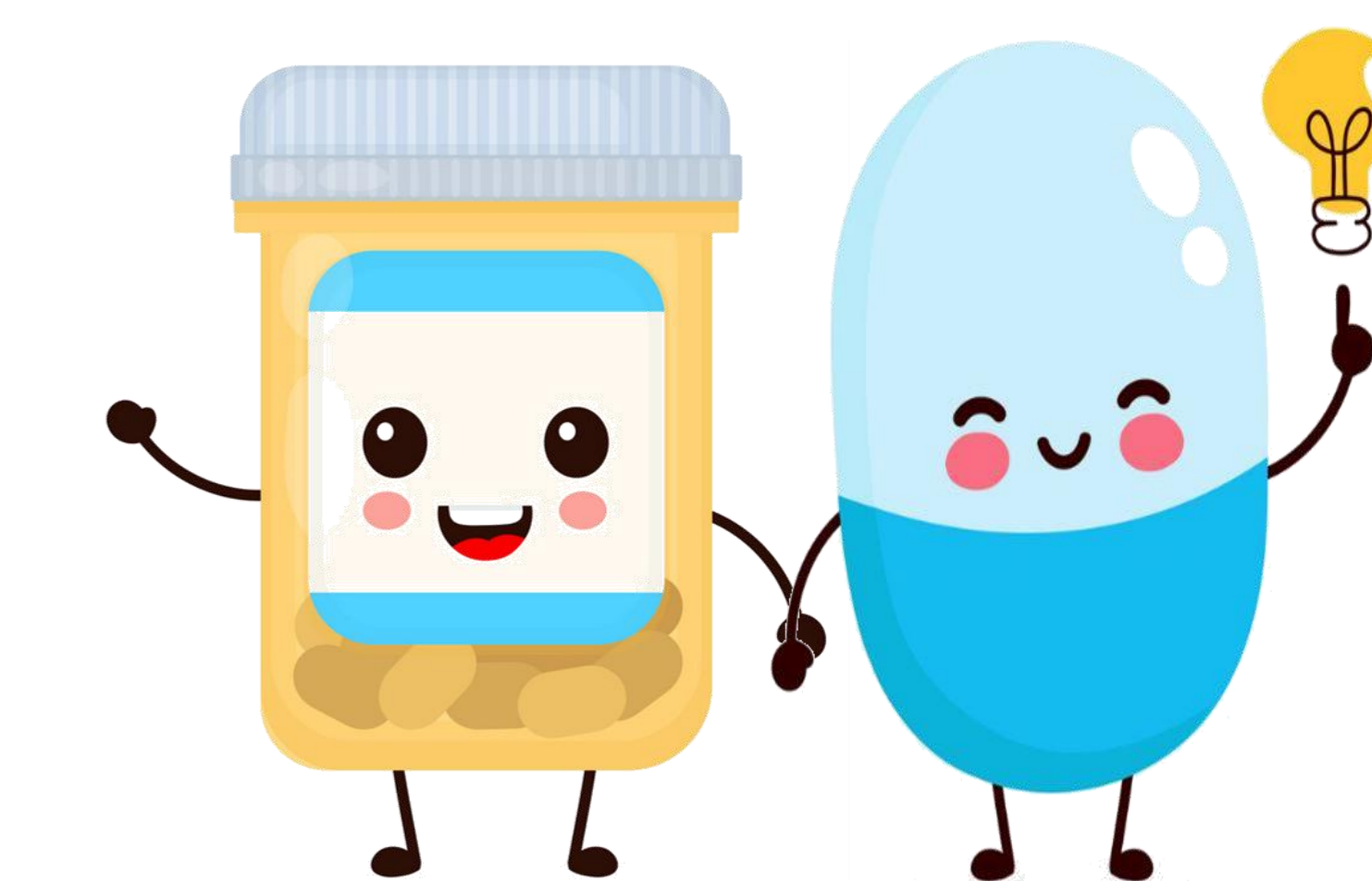

Lékařská
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

INTOXIKACE LÉKY U DĚTÍ

10LETÁ ANALÝZA DAT VE FNOL

AUTOŘI: MICHAL BUCHTA, VENDULA DRIETOMSKÁ

ŠKOLITEL: MUDR. PETRA MATALOVÁ, PH. D.
ÚSTAV FARMAKOLOGIE

ÚVOD:

Intoxikace léky patří mezi nejčastější příčiny otrav u dětí. Do 5 let věku bývají důvodem náhodná užití nebo léčebné omyly, u adolescentů pak suicidální úmysly. Pro děti mohou být nebezpečné i poměrně malé dávky běžných léčiv. Důležitá je osvěta veřejnosti o preventibilitě těchto stavů.

CÍLE:

Cílem práce bylo vyhodnotit intoxikace, které byly příčinou hospitalizace dětských pacientů ve FN Olomouc v letech 2010 - 2019. Dále determinovat nejčastěji zastoupené léky a lékové skupiny, ke kterým mají děti přístup, rozlišit náhodné intoxikace od suicidálních pokusů a vyhodnotit demografické ukazatele daného vzorku dětské populace.

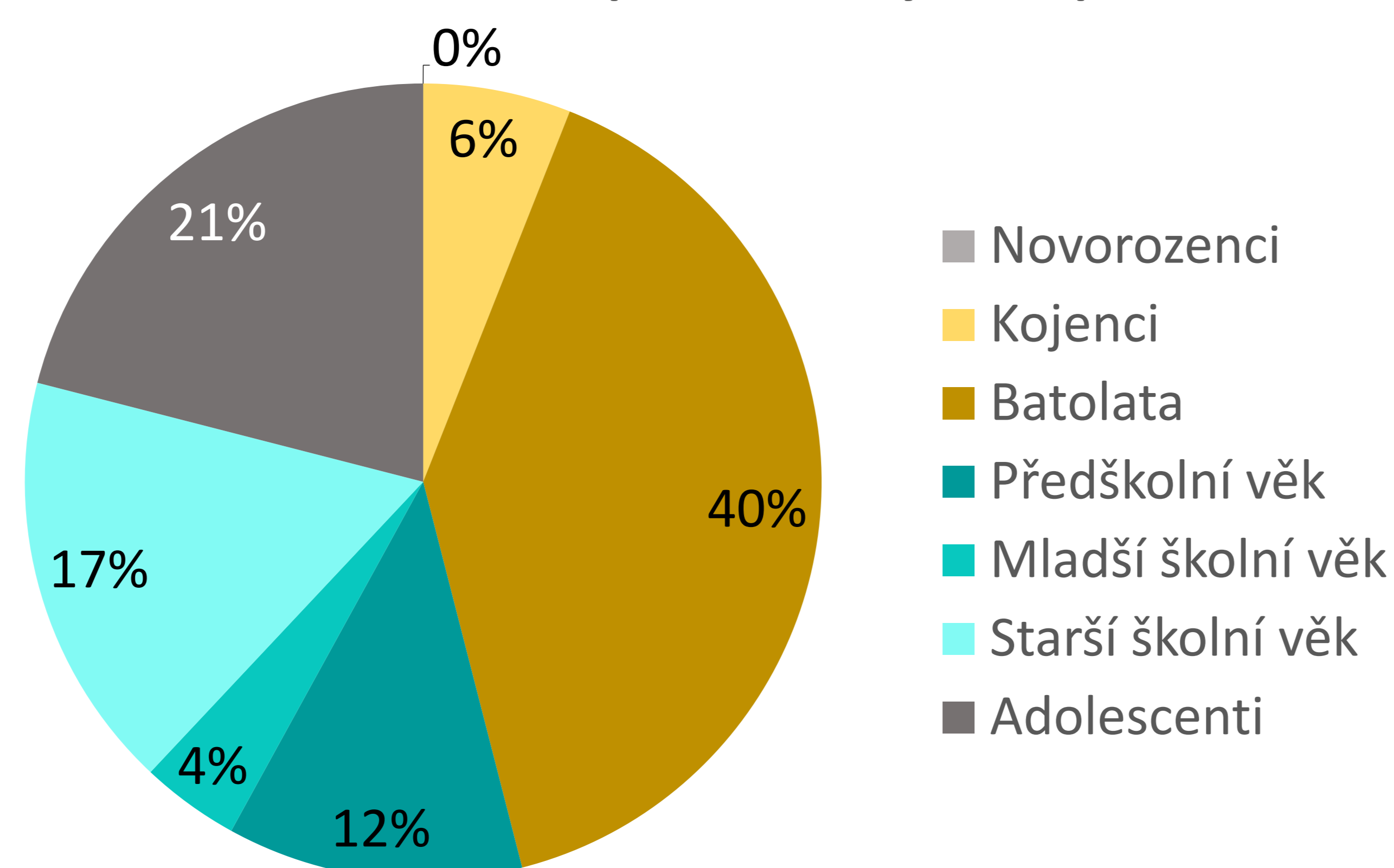
METODIKA:

Průřezová studie využívající analýzu zdravotnické dokumentace a toxikologických výsledků s vytvořením přehledových tabulek a grafů předdefinovaných cílů zkoumání u souboru dětských pacientů vyšetřovaných v daném období na Ústavu soudního lékařství pro podezření na intoxikaci léky a léčivými přípravky.

VÝSLEDKY:

Za dané období bylo ve FN Olomouc hospitalizováno 162 případů suspektních lékových intoxikací dětí. Z nich bylo zaznamenáno 108 případů u dívek a 54 u chlapců (67% a 33%). U 16 případů (9,9%) se jednalo o těžší intoxikaci vyžadující delší následnou intenzivní péči. Většina otrav byla pozorována u dětí v batolecím věku (65;40,1%). Průměrný věk pacientů byl 7,2 let.

Graf 1: Intoxikace podle věkových skupin

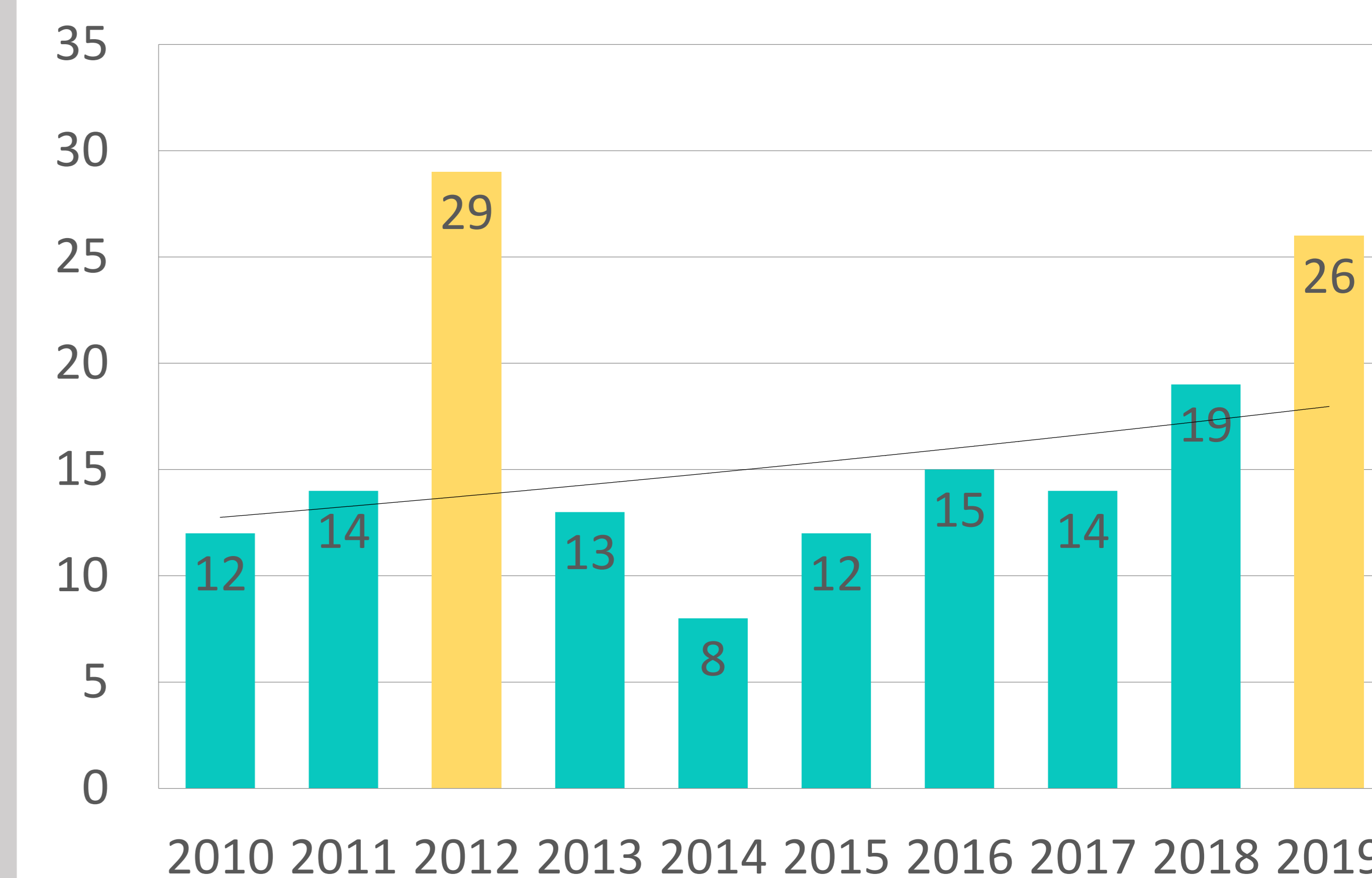
Ve většině případů (118;72,8%) se jednalo o náhodnou intoxikaci, ve 110 případech vlastním zaviněním dítěte a v 6 léčebném omylem rodiče. Intoxikace se suicidálními úmysly byla pozorována ve 44 případech (27,2%), vyšší výskyt suicidálních pokusů byl u dívek (40:4 případům).

Opakovaná intoxikace byla zaznamenána pouze ve 3 případech. Ve 154 případech (95,1%) byly léky užity cestou per os a to nejčastěji ve formě tablet.

Tab. 1 Lékové skupiny u intoxikací	četnost
Analgetika	61
Analgetika-antipyretika	28
NSAID	27
Psychofarmaka	54
Benzodiazepiny	18
Antidepresiva	18
Kardiofarmaka a antihypertenziva	30
Betablokátory	10
ACE inhibitory	6
Blokátory kalciových kanálů	6
Neurofarmaka	18
Antiepileptika	12
Centrálně působící myorelaxancia	3
Antihistaminika	12
Dermatologika	7
Léčiva dýchacího ústrojí	5
Vitamíny	5
Thyreotropní látky	4
Inhibitory protonové pumpy	3
Minerální doplňky	3
Ostatní	18
Antagonisté α -adrenergních receptorů	2
Antibiotika	2
Antidiabetika	2
Antiemetika	2
Antikoagulancia	1
Antiuratika	1
Látky stabilizující kapiláry	1
Léčiva k terapii cholelithiázy	1
Neznámé	1
Parasympatolytika	1
Prokinetika	1
Sympatomimetika (dekongestiva)	1
Venotonika	1

Z hlediska lékové skupiny byly nejčastěji sledovány intoxikace způsobené analgetiky (61;37,7%), nejčastěji užitým lékem byl paracetamol (28;23%). Průměrná doba hospitalizace činila 2,47 dne. Nejdelší hospitalizace trvala 17 dní, nejkratší pak půl dne.

Graf 2: Četnost intoxikací dětí v jednotlivých letech

ZÁVĚR:

Za posledních 10 let lze pozorovat setrvalý trend vzrůstu případů intoxikace léky u dětí s maximální výchytkou v roce 2012 danou neobvyklým nárůstem suicidálních pokusů. Tento typ otrav je sice vážným, ale zároveň snadno preventabilním problémem. Důležitá je osvěta veřejnosti o bezpečném uchování léčiv mimo dosah dětí, nejlépe pak na uzavřeném, výše položeném místě. Majoritně se však nejedná o intoxikace vyžadující intenzivní péči.